

De Stemming van 13 januari 2019

De afgelopen vier weken zijn er weer geen verschuivingen in politieke voorkeur geweest. Het lijkt erop dat de positie van de verschillende partijen ten aanzien van de huidige coalitie en de politieke ontwikkelingen is uitgekristalliseerd. Het zou me niets verbazen, behalve als er een kabinetscrisis komt, dat tot aan de verkiezingen over ruim 2 maanden, er electoraal weinig zal verschuiven.

Peiling Zetelverdeling

zetels	TK2017	16-12 2018	13-1- 2019	Versch. NU- TK18
VVD	33	22	22	-11
PVV	20	18	18	-2
GroenLinks	14	17	17	3
FvD	2	16	16	14
PvdA	9	15	15	6
SP	14	12	12	-2
CDA	19	11	11	-8
D66	19	10	10	-9
Partij voor de Dieren	5	8	8	3
DENK	3	7	7	4
ChristenUnie	5	7	7	2
50PLUS	4	4	4	
SGP	3	3	3	
Totaal	150	150	150	
Coalitie	76	50	50	-26

Het Klimaatakkoord is een onderwerp dat, zoals gisteren ook al bleek, tegenstellingen binnen de coalitie laat zien. De drie onderstaande tabellen laten dat ook goed zien. Kiezers van VVD en CDA denken er duidelijk anders over dan de kiezers van D66 (en ChristenUnie). Hoewel de omvang van het aantal ChristenUnie-kiezers te klein is in de steekproef om die apart te presenteren, lijken die scores meer op die van D66 dan op die van VVD en CDA.

Wat is uw totaaloordeel over het Klimaatakkoord?

percentages	Allen	Stemt nu:									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50Plus
Positief	3%	3%	3%	14%	2%	5%	11%	0%	0%	0%	4%
Vrij positief	15%	23%	10%	49%	28%	22%	5%	11%	1%	1%	8%
Neutraal	24%	24%	34%	23%	24%	27%	22%	34%	11%	13%	19%
Vrij negatief	20%	18%	19%	7%	34%	23%	27%	20%	21%	7%	27%
Negatief	29%	20%	16%	3%	6%	17%	29%	23%	65%	69%	39%
Weet niet/geen antwoord	9%	13%	16%	3%	6%	6%	6%	11%	2%	9%	3%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

De spanning in de coalitie is goed terug te vinden in de onderstaande tabel. Daarbij is ook goed te zien dat de standpunten van de VVD-kiezers sterker lijken op die van de kiezers van FvD en PVV dan op die van D66. En die twee eerstgenoemde partijen vormen de electorale concurrentie van de VVD!

Vindt u dat de regering dit akkoord integraal moet overnemen?

percentages	Allen	Stemt nu:									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50Plus
Ja	20%	20%	16%	63%	41%	34%	24%	16%	1%	1%	12%
Nee	58%	58%	48%	30%	43%	49%	51%	48%	91%	75%	70%
Weet niet/geen antwoord	22%	22%	36%	7%	16%	16%	25%	36%	8%	24%	18%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

- zie verder volgende pagina

De percentages bij de onderstaande stellingen laten o.a. zien dat kiezers van CDA en VVD niet op alle punten hetzelfde denken. Zo zijn kiezers van de VVD meer bereid om zelf een financiële bijdrage te leveren dan de kiezers van het CDA. Maar de kiezers van het CDA vinden wel duidelijk meer dat Nederland wel iets kan doen om klimaatverandering tegen te gaan dan de kiezers van de VVD. Een grote meerderheid van de kiezers vindt dat er een belasting moet komen op de CO2-uitstoot door bedrijven.

Stellingen naar aanleiding van het Klimaatakkoord

Eens met de stelling	Allen	TK2017									
		VVD	CDA	D66	GrLns	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50Plus
Ik denk niet dat we vanuit Nederland iets kunnen doen om klimaatverandering tegen te gaan	44%	50%	26%	13%	8%	32%	28%	58%	69%	86%	70%
Nederland moet op het vlak van beperking van de CO2 uitstoot een voorbeeldfunctie innemen	39%	30%	30%	79%	86%	61%	70%	28%	11%	6%	10%
Ik ben bereid om tav verlaging van de CO2-uitstoot financieel mijn bijdrage te leveren	40%	43%	29%	87%	86%	59%	64%	23%	13%	5%	8%
Het wordt toch weer vooral autootje pesten	57%	60%	63%	23%	17%	33%	36%	54%	86%	92%	91%
De regering moet een belasting invoeren op CO2 uitstoot van bedrijven	79%	62%	68%	96%	99%	96%	91%	91%	64%	63%	91%
Dit Klimaatakkoord legt de kosten ervan eenzijdig bij de burgers	73%	60%	61%	38%	68%	84%	84%	91%	94%	94%	97%
Het werken met Klimaattafels was een goede manier om een Klimaatakkoord te krijgen	30%	37%	21%	60%	37%	43%	35%	32%	10%	12%	28%

Naar aanleiding van de Nederlandse versie van de Nashville-verklaring zijn een aantal stellingen voorgelegd aan de Nederlanders. Daarbij dient opgemerkt te worden, dat - hoewel de steekproef te klein is om daar harde uitspraken over te doen, vrijwel alle ondervraagden in ons onderzoek die SGP stemmen, achter die verklaring en Kees van der Staaij's ondertekening ervan staan. Kiezers van de ChristenUnie laten meer de scores zien, zoals die van de kiezers van het CDA.

Stellingen over de houding t.o.v. homo's en transgenders n.a.v. de "Nashville-verklaring".

Eens met de stelling	Allen	TK2017									
		VVD	CDA	D66	GrLns	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50Plus
In hoofdlijnen sta ik achter de inhoud van deze verklaring	10%	2%	18%	0%	1%	2%	1%	3%	9%	13%	1%
Ik heb er moeite mee dat homo's in Nederland met elkaar kunnen trouwen	10%	5%	16%	1%	1%	2%	7%	3%	8%	21%	4%
De verklaring is harteloos tegenover homo's en transgenders	74%	74%	69%	98%	93%	87%	89%	90%	69%	66%	81%
Ik ben verrast dat er nog mensen in Nederland zijn met de denkbeelden zoals in die verklaring	47%	50%	34%	44%	52%	53%	47%	63%	48%	64%	63%
Het valt me tegen dat Kees van der Staaij die verklaring heeft ondertekend	66%	64%	61%	75%	85%	82%	78%	76%	59%	61%	74%
Als je streng christelijk bent, dan is het begrijpelijk dat je dit vindt over homo's en transgenders	33%	34%	35%	14%	10%	19%	21%	17%	39%	36%	29%
De media in Nederland staan te positief ten opzichte van homo's en transgenders	28%	25%	42%	10%	11%	19%	14%	17%	32%	38%	14%
Door deze ondertekening van Van der Staaij vind ik dat VVD en D66 na de verkiezingen voor de Eerste Kamer niet met de SGP moeten gaan samenwerken om toch meerderheden te krijgen	50%	26%	26%	67%	80%	76%	79%	77%	45%	47%	67%

De positie van Kees van der Staaij is door zijn ondertekening bij andere partijen dan de SGP wel fors verzwakt. Dat valt te zien uit zijn vertrouwenscijfers nu vergeleken met die van 4 maanden geleden. Met 4.7 stond hij in de middenmoot. Met deze 3.3 staat hij nu op de voorlaatste plaats.

Vertrouwensscore van Kees van der Staaij

vertrouwensscore	Allen	TK2017									
		VVD	CDA	D66	GrLns	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
9 september 2018	4.7	5.6	5.6	5.3	4.2	4.2	2.4	3.1	4.8	3.7	5.8
13 januari 2019	3.3	4.0	5.3	2.6	2.0	2.2	2.2	2.4	4.0	2.9	3.1